

1. Uzakyol Vardiya Mühendisliği Nedir?

Uzakyol Vardiya Mühendisliği (UVM), uluslararası sularda faaliyet gösteren ticaret gemilerinde makine dairesinin emniyetli, verimli ve uluslararası kurallara uygun şekilde işletilmesinden sorumlu mühendislik yeterliliğidir. Bu yeterlilik, Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO) tarafından kabul edilen **STCW Sözleşmesi** kapsamında tanımlanmış olup, makine zabıtlarının sahip olması gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri belirler.

Uzakyol Vardiya Mühendisi, gemi makine dairesinde vardiya tutmaya yetkili ilk mühendislik seviyesidir ve uluslararası yeterlilik kodu **A-III/1** kapsamında yer alır.

Deniz hizmeti ve gerekli yeterlilikler tamamlandıktan sonra kariyer şu şekilde ilerler:

- Uzakyol Vardiya Mühendisi (A-III/1)
- İkinci Mühendis
- Başmühendis (Chief Engineer)

2. Uzakyol Vardiya Mühendisi (UVM) Olmak İçin Hangi Lisans Programından Mezun Olmak Gerekir?

Türkiye’de Uzakyol Vardiya Mühendisi olabilmek için, T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş lisans programlarından mezun olmak gerekmektedir. Sadece mühendislik diploması yeterli olmayıp, programın Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş olması ve gerekli staj ile eğitimlerin tamamlanması zorunludur.

Bu kapsamda temel yetiştirme programı **Gemi Makineleri İşletme Mühendisliği**dir. Bunun yanında, Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş **Gemi İnşaatı ve Gemi Makineleri Mühendisliği** programı mezunları da gerekli eğitim ve staj şartlarını yerine getirerek Uzakyol Vardiya Mühendisi olma hakkı kazanabilirler.

3. İskenderun Teknik Üniversitesi (İSTE) Gemi İnşaatı ve Gemi Makineleri Mühendisliği Bölümü UVM için Yetkili midir?

Evet. İskenderun Teknik Üniversitesi Gemi İnşaatı ve Gemi Makineleri Mühendisliği Bölümü, T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından yetkilendirilmiş bir programdır.

Bu bölümde eğitim alan öğrenciler, lisans diplomasını alarak hem **gemi inşaatı ve makine mühendisliği alanında mühendis** olarak mezun olur hem de gerekli şartları sağladıklarında **Uzakyol Vardiya Mühendisi** unvanını elde edebilirler.

4. Uzakyol Vardiya Mühendisliği Yetkinliğinin Sağladığı Avantajlar Nedir?

Gemi İnşaatı ve Gemi Makineleri Mühendisliği eğitiminin yanında Uzakyol Vardiya Mühendisliği (A-III/1) yeterliliğine sahip olmak, mezunlara yalnızca ek bir belge kazandırmaz; kariyer olanaklarını da önemli ölçüde genişletir.

Bu sayede mezunlar hem karada mühendis olarak hem de denizde gemi makine zabiti olarak çalışma imkânına sahip olurlar.

Sadece mühendislik diplomasına sahip mezunlar ağırlıklı olarak karada görev alırken, UVM yeterliliği bulunan mezunlar aşağıdaki alanlarda çalışabilir:

- Tersaneler
- Gemi tasarım ve mühendislik firmaları
- Klas kuruluşları
- Gemi işletmeciliği şirketleri
- Kamu kurumları
- Akademik kurumlar

Ayrıca uluslararası ticaret gemilerinde Uzakyol Vardiya Mühendisi olarak görev yapabilirler. Böylece mezunlar tek bir kariyer yerine iki farklı mesleki yol seçeneğine sahip olur.

5. Uzakyol Vardiya Mühendisliği Derslerini Almak Zorunlu mudur?

UVM derslerinin programa eklenmesi, tüm öğrencilerin denizcilik mesleğini seçmek zorunda olduğu anlamına gelmez. Bu yapı, öğrencilere ilave bir kariyer seçeneği sunarken, yalnızca karada mühendislik alanında ilerlemek isteyen öğrenciler için de nitelikli bir eğitim imkânı sağlar.

Gemi İnşaatı ve Gemi Makineleri Mühendisliği ile Gemi Makineleri İşletme Mühendisliği bölümleri birçok temel dersi ortak olarak almaktadır. Bununla birlikte:

- Gemi İnşaatı ve Gemi Makineleri Mühendisliği daha çok gemi tasarımı ve inşasına,
- Gemi Makineleri İşletme Mühendisliği ise makine işletme, bakım ve operasyon süreçlerine odaklanır.

Öğrenciler seçmeli dersler aracılığıyla kariyer yönelimlerini belirleyebilirler. UVM yeterliliğini hedefleyen öğrenciler makine odaklı seçmeli dersleri tercih ederken, bu alana yönelmeyen öğrenciler farklı teknik seçmeli dersler alabilir ve işletmede mesleki eğitim kapsamında tersanelerde staj yapabilirler.

6. Uzakyol Vardiya Mühendisliği İçin Alınması Gereken Seçmeli Dersler

İskenderun Teknik Üniversitesi Barbaros Hayrettin Gemi İnşaatı ve Denizcilik Fakültesi müfredatında yer alan zorunlu derslere ek olarak aşağıdaki seçmeli derslerin başarıyla tamamlanması gerekmektedir:

Dersin Kodu	Dersin Adı	Teorik	Uygulama	Kredi	AKTS
GİG2-2414	Deniz Hukuku	3	0	3	3
GİG2-3515	Liderlik ve Ekip Çalışması	2	0	2	2
GİG2-3612	Denizde Emniyet ve Güvenlik I	2	2	3	4
GİG2-3616	Isı Transferi	2	0	2	2
GİG2-4711	Denizde Emniyet ve Güvenlik II	3	1	3,5	3
GİG2-4713	Gemi Makineleri Operasyonu ve Bakımı	3	1	3,5	3
GİG2-4802	Denizcilik İngilizcesi	2	0	2	3
GİG2-4804	Uluslararası Denizcilik Sözleşmeleri	2	0	2	3
GİG2-4806	Otomatik Kontrol	2	0	2	3
GİG2-4814	Makine Dairesi Simülatörü	2	1	2,5	3
GİG2-4816	Denizde Emniyet ve Güvenlik III	2	1	2,5	3
GİG2-4818	İlk Yardım ve Tıbbi Bakım	2	1	2,5	3

7. Bu Dersleri Başarmak Uzakyol Vardiya Mühendisi Olmak İçin Yeterli midir?

Hayır. Bu derslerin başarıyla tamamlanması, yalnızca lisans diploması için gerekli akademik şartlardan biridir.

Uzakyol Vardiya Mühendisi olabilmek için ayrıca:

- “Gemi adamı olur” ibareli sağlık raporu alınması,
- Gemi adamı cüzdanı çıkarılması,
- En az 6 ay liman seferi dışında, toplam gücü 750 kW üzeri gemilerde deniz eğitimi yapılması,
- İdarece onaylı atölye/tesislerde 3 ay eğitim alınması,

gerekmektedir.

Toplamda 9 aylık staj ve eğitim sürecinin tamamlanmasının ardından, Gemiadamları Sınav Merkezi (GASM) tarafından yapılan sınavda başarılı olan adaylar **Uzakyol Vardiya Mühendisi** unvanını almaya hak kazanır.

8. İSTE Gemi İnşaatı ve Gemi Makineleri Mühendisliği Bölümünde Üniforma Zorunluluğu Var mı?

Hayır.